

Memo

Aan Leden van het Algemeen Bestuur Bestuurscommissie Centrum.
Van Jeanine van Pinxteren
Kopie aan
Onderwerp Boomtechnisch onderzoek 100 bomen Czaar Peterstraat
Datum

Voor u ligt het bomenonderzoek Czaar Peter. De Bomenwacht heeft in opdracht van het stadsdeel een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de bomen. Naast de kwaliteit heeft de Bomenwacht ook naar de mogelijkheden van instandhouden en verplantbaarheid gekeken en verschillende scenario's geschetst als tot vernieuwen van de bomen zou worden overgegaan.

Het voorliggende bomenonderzoek roept vragen op. Op basis van het huidige rapport is het niet mogelijk om tot gedegen besluitvorming te komen. Daarom is besloten om dit rapport als een eerste verkenning te beschouwen en aanvullende onderzoeken te laten uitvoeren.

De aanvullende onderzoeken gaan over:

- Oorzaken van achteruitgang. Is de situatie permanent gewijzigd zodat dit ook invloed kan hebben op nieuwe aanplant in het geval van een vervangingsscenario?
- Mogelijkheden instand houden huidige bomen (met uitzondering van bomen die onveilig zijn), wat is nodig, welke kosten brengt dit met zich mee, wat wordt dan de toekomstverwachting, wat is het effect op de leefbaarheid in de straat?
- Vervangingsscenario's verder uitwerken, wat zijn de kosten en wat is de invloed op de leefbaarheid van de verschillende scenario's?
-

In 2017 gaan de vervolgonderzoeken gefaseerd plaats vinden. De aanvullende rapporten worden te zijner tijd ter kennisname aan het AB gestuurd en gepubliceerd op de website.

Jeanine van Pinxteren
Dagelijks bestuurder

Boomtechnisch onderzoek

100 bomen
Czaar Peterstraat
Amsterdam

CZAAR PETERSTRAAT

KWALITEITSBEOORDELING

100
BOMEN

11%
VOLDOENDE

51%
MATIG

35%
SLECHT

1% nader onderzoeken

2% niet aanwezig

INLEIDING

In opdracht van de gemeente Amsterdam, stadsdeel Centrum, gebiedsmakelaar gebied Centrum-oost, mevrouw K. Lauterslager, heeft Bomenwacht Nederland een boomtechnisch onderzoek uitgevoerd bij 100 bomen aan de Czaar Peterstraat te Amsterdam.

Naar aanleiding van de ambitie van de gemeente en klachten van ondernemers en bewoners bestaat de wens om de inrichting van de Czaar Peterstraat nader onder de loep te nemen. Het idee is om middels een integrale aanpak de Czaar Peterstraat een inrichting te geven die past binnen het huidige stadsbeeld. Hiertoe dient de huidige staat van de aanwezige bomen in beeld te worden gebracht.

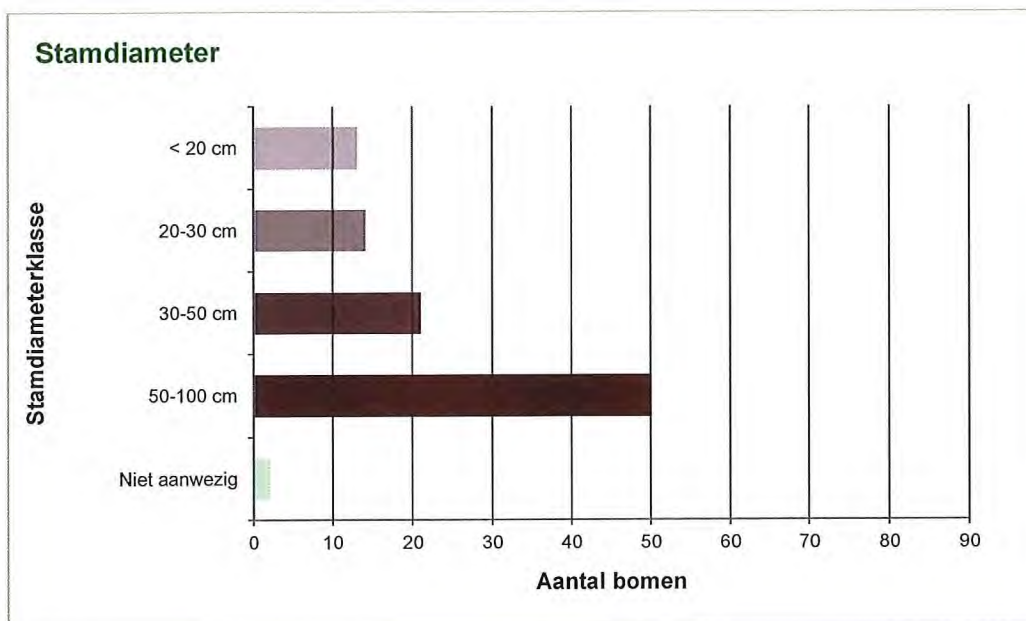
De Czaar Peterstraat kenmerkt zich door de aanwezigheid van een oude laanbeplanting van monumentaaliepen (*Ulmus minor* 'Sarniensis'). In de straat vinden veel bouwactiviteiten plaats, waar de boombeplanting (inclusief de groeiplaats) negatieve invloeden van ondervindt. Dit resulteert in een conditionele achteruitgang bij de bomen. Ook zijn in het verleden bomen geveld vanwege de werkzaamheden.

Voor de gemeente is het van belang om op basis van een boomtechnisch onderzoek een gefundeerde beslissing te kunnen nemen over het al dan niet behouden van de bomen. Het onderzoek omvat onder meer een kwaliteitsbeoordeling, een beheervisie, een analyse van de beheerknelpunten en een advies over de mogelijkheden voor vervanging van de bomen. Op basis van de conclusie en het advies van het onderzoek zal in de fase voorafgaand aan het vaststellen van het plan een besluit over de bomen worden genomen.

De wens is vooralsnog om, ten aanzien van de mogelijke knelpunten, vanuit de boom te redeneren en richtinggevend oplossingen te bedenken en voorstellen te doen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het ophogen van het maaiveld, het verplaatsen van drempels, het (zo nodig) verwijderen van beworteling, et cetera.

De doelstelling van het onderzoek is meerledig. Ten eerste dient de kwaliteit van de bomen in beeld te worden gebracht. Ten tweede dient een beheervisie te worden opgesteld. Ten derde dienen boomgerelateerde knelpunten in kaart te worden gebracht. Ten vierde dient de toekomstverwachting voor de bomen te worden bepaald. Ten vijfde dient de verplantbaarheid van de bomen te worden beoordeeld op basis van de bovengrondse situatie. Ten zesde dient een voorstel te worden gedaan voor het verhelpen van de geconstateerde knelpunten. Ten zevende dient een vervangingsscenario te worden opgesteld. Tot slot dienen beheerconsequenties te worden benoemd met het oog op handhaving of vervanging van de bomen.

Het onderzoek is uitgevoerd op 25, 27 en 28 juli en 1 augustus 2016 door M.J.H. Arkesteijn (European Tree Technician), boomtechnisch adviseur bij Bomenwacht Nederland.

In *bijlage A* is een overzichtstekening van de locatie opgenomen, waarop de onderzoeksbomen genummerd terug te vinden zijn.

Op basis van deze bovengrondse beoordeling is een indicatief advies opgesteld over de verplantbaarheid van de onderzoeksbomen. Indien relevant wordt bij het advies aangegeven welke maatregelen en/of randvoorwaarden in acht moeten worden genomen bij het uitvoeren van een eventuele verplanting.

ONDERGRONDS ONDERZOEK

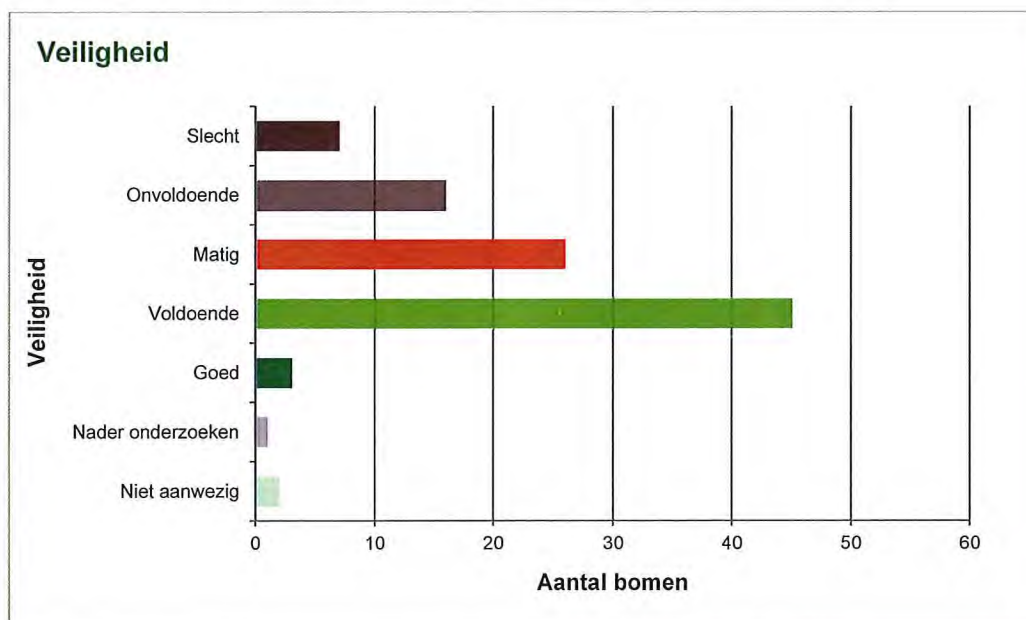
Het onderzoek is uitgevoerd door (handmatig) een aantal profielsleuven te graven en profielboringen te verrichten in de zone rond de onderzoeksbomen. Met behulp van deze sleuven en boringen zijn het aanwezige bodemprofiel (bodemopbouw, -type en -structuur) en het bewortelingspatroon in beeld gebracht. Ook is de actuele grondwaterstand bepaald.

Aan de hand van het bodemprofiel zijn de verschillende grondlagen, de diverse grondsoorten en de bodemvochtigheid in kaart gebracht. Het aanwezige bewortelingspatroon laat zien tot op welke diepte de beworteling zich heeft ontwikkeld, in welke kwaliteit en met welke hoeveelheid. Hieruit is af te leiden welke invloed de huidige samenstelling van de bodem heeft op de wortelontwikkeling.

VEILIGHEID

Bij dit onderdeel van de kwaliteitsbeoordeling is het in 2015 uitgevoerde nader onderzoek bij 7 bomen geïntegreerd. In 2015 zijn 23 bomen nader onderzocht, waarbij een groot deel van de bomen aan een stabiliteitsmeting onderworpen zijn. Inmiddels zijn 3 van deze 23 bomen gekapt. De uitkomsten van het onderzoek zijn verwerkt in het registratieformulier in *bijlage B*.

De *volgende* grafiek geeft weer hoe de veiligheid van de bomen is beoordeeld.

De veiligheid is bij 48 bomen als voldoende tot goed beoordeeld. Deze bomen vertonen geen noemenswaardige afwijkingen in het kader van de veiligheid en vereisen dan ook geen gerichte veiligheidsmaatregelen.

Van 26 bomen is de veiligheid als matig aangemerkt (waarderingscijfer: 5). Deze bomen vertonen afwijkingen die in de huidige situatie geen veiligheidsrisico veroorzaken, maar in de toekomst wel breuk- en/of instabiliteitsgevaar kunnen opleveren. Hierbij valt te denken aan afstervingsverschijnselen in de kroon, mechanische gebreken of aantastingen door houtrotveroorzakende schimmels. Vanwege het mogelijke gevaar in de toekomst zijn deze 26 bomen als *attentieboom* benoemd. Actieve maatregelen zijn op dit moment niet noodzakelijk. Wel dient tijdens de toekomstige jaarlijkse inspecties extra aandacht te worden besteed aan de aangetroffen afwijkingen (zie *Conclusie en advies*).

Bij 16 bomen is de veiligheid als onvoldoende beoordeeld. Deze bomen vertonen afwijkingen die in de huidige situatie een veiligheidsrisico met zich meebrengen. Het betreft veiligheidsproblemen die via een relatief eenvoudige maatregel te verhelpen zijn, zoals de aanwezigheid van grof dood hout in de kroon.

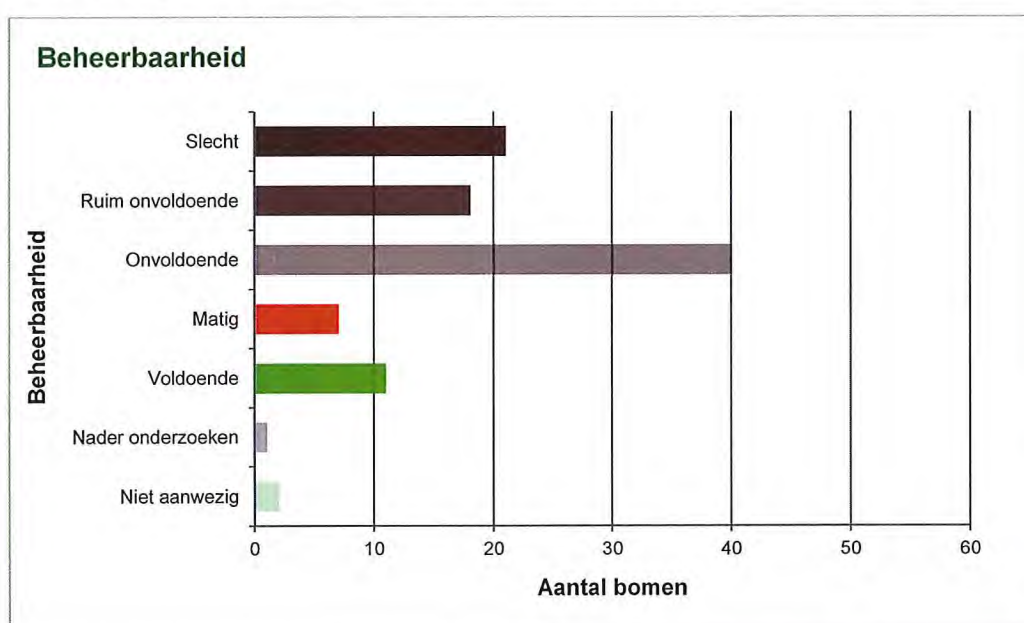
Bij 7 bomen is de veiligheid als slecht beoordeeld vanwege stabiliteitsproblemen of verminderde breukvastheid (mede op basis van de onderzoeksgegevens van 2015).

Bij 1 boom (nummer 7545) is nader onderzoek noodzakelijk om de precieze aard en omvang van de aangetroffen afwijking in kaart te kunnen brengen en daarmee zicht te krijgen op de (mogelijke) veiligheidsrisico's. In de stamvoet van deze boom is een aantasting door de reuzenzwam geconstateerd. Een stabiliteitsmeting kan uitsluitel geven over de veiligheid van de boom.

In totaal is dus bij 24 bomen sprake van afwijkingen die leiden tot een veiligheidsrisico voor de omgeving. Deze bomen zijn dan ook als *risicoboom* geclassificeerd. Om het gevaar weg te nemen, zijn actieve maatregelen noodzakelijk (zie *Conclusie en advies*).

BEHEERBAARHEID

De volgende grafiek geeft weer hoe de beheerbaarheid van de bomen is beoordeeld.

De beheerbaarheid is bij 11 bomen als voldoende beoordeeld. Er zijn bij deze bomen geen noemenswaardige beheerknelpunten geconstateerd.

Bij 7 bomen is de beheerbaarheid als matig aangemerkt (waarderingcijfer: 5), bij 40 bomen als onvoldoende, bij 18 bomen als ruim onvoldoende en bij 21 bomen als slecht.

Het grootste beheerknelpunt wordt gevormd door bestratingsopdruk ter hoogte van de trottoirs, de opsluitbanden en in mindere mate de asfaltverharding van het fietspad. Bij 31 bomen is sprake van ernstige bestratingsopdruk. Bomen zijn in deze categorie ingedeeld als de opdruk meer dan 2 cm bedraagt. Bij 24 bomen is sprake van lichte bestratingsopdruk (minder dan 2 cm).

Bij 1 boom is nader onderzoek noodzakelijk om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen over de beheerbaarheid. Het gaat om de boom met vruchtlichamen van de houtrotveroorzakende reuzenzwam (nummer 7545).

KWALITEITSBEPALING

Op basis van de conditie, veiligheid en beheerbaarheid is de kwaliteit van de onderzoeksbomen bepaald.

De *volgende* grafiek laat zien hoe de bomen verdeeld zijn over de diverse kwaliteitscategorieën.

